

C. Sociale correcties

Methodologische nota

De regering heeft in de loop der jaren steeds haar socialezekerheidsbeleid aangevuld met specifieke maatregelen die erop gericht zijn zekere modaliteiten in de wetgeving van de sociale bescherming te verbeteren voor de sociaal zwakkeren. Het gaat dan meestal om maatregelen die een bepaalde doelgroep voor ogen hebben: bijvoorbeeld personen die voor een bepaalde tak van de sociale bescherming een minimumuitkering genieten. Het geheel van de maatregelen die met dit doel genomen werden duiden we aan met de term "sociale correcties".

Wat de geneeskundige verzorging betreft, worden buiten de verbetering van de sociale uitkeringen aan personen, ook initiatieven opgenomen die zorgverstrekkers en de ziekenhuizen beogen.

De opgenomen tabel geeft een overzicht van de sociale correcties die voor de beschouwde periode van belang zijn.

Deze tabel is als volgt opgebouwd: in de eerste kolom vindt men een korte omschrijving van de maatregel (aangeduid met de doelstelling ervan). Daarnaast wordt bij elke maatregel de datum van inwerkingtreding vermeld (tweede kolom). Verder vindt men de geraamde budgettaire kost (in de kolom corresponderend met het jaar waarin de maatregel in werking is getreden). Ten slotte geeft de meest rechtse kolom de kostprijs die berekend werd op jaarbasis¹ en dit in de veronderstelling dat de maatregel op kruissnelheid is gekomen in constante prijzen volume.

¹ Het gaat steeds om ex-ante berekeningen: er wordt dus geen rekening gehouden met eventuele terugverdieneffecten.

1. Sociale correcties - werknemers (miljoen euro) (*)

Sociale correcties	Van kracht	Raming van de uitgaven				Jaarlijkse kost
		2003	2004	2005	2006	
1. Geneeskundige verzorging						
- herwaardering van de intellectuele acte en huisartsgeneeskunde	1.1.2003	19,80				
- ondersteuning aan de huisartsen-praktijken	1.1.2003	2,25				
- betere terugbetaling van rolstoelen	1.10.2003	1,88				7,50
- onderbrenging van sommige prestaties en materiaal in de dagprijs	1.1.2003	29,60				
- zwaar zieke kinderen	1.1.2003	5,00				
- toegankelijkheid tot de gezondheidszorg verbeteren: een beleid voor gezondheidszorg "kinderen toegelaten", meer terugbetalingen voor gezondheidszorg, een meer adequate infrastructuur voor comateuze patiënten en een uitbreiding van de MAF voor een langdurige ziekenhuisopname	2004		34,60			
- een juistere financiering van de zorgverleners verzekeren: herfinanciering van het akkoord geneesheren-ziekenfondsen, ondersteuning voor het lokale farmaco-therapeutisch overleg	2004		58,00			
- het structurele tekort van ziekenhuizen indijken	2004		37,43			
- psychologische ondersteuning aan zwaarverbranden	2005			0,29		
- verwijdering van leukocyten uit bloedproducten	2005			6,47		
- beter afstellen van het aanbod van opvangcentra voor drugsverslaafden	2005			0,24		
- provisioneel bedrag met het oog op het sociaal akkoord	2005			7,00		
- kosteloosheid van het vervoer bij de autopsie van zuigelingen die aan wiegendood zijn overleden	1.1.2005			0,10		0,10
- volledige terugbetaling van de kinesitherapieverstrekkingen buiten het ziekenhuis voor palliatieve verzorging	1.1.2005			0,16		0,16
- samenvoeging van de fiscale MAF en de inkomens MAF	1.1.2005				25,50	
- zorgtrajecten: modulering van de remgelden spoedgevallendienst en huisartswachtdiensten	1.7.2005			2,00		4,00
- zorgtrajecten: modulering van de remgelden wanneer de raadpleging van een geneesheer-specialist gebeurt na doorverwijzing van de huisarts	1.7.2005			4,00		8,00

(*) Budgettaire bedragen van het jaar waarin de maatregel ingevoerd is.

(vervolg)

Sociale correcties	Van kracht	Raming van de uitgaven				Jaarlijkse kost
		2003	2004	2005	2006	
- uitbreiding van de preferentiële terugbetaling voor hoorapparaten aan de kinderen tot 18 jaar (in plaats van 12)	1.7.2005			0,25		0,50
- terugbetaling actieve verbanden	1.7.2005			0,84		1,69
- betere terugbetaling van implantaten	1.7.2005			2,67		5,73
- hulp bij het stoppen met roken voor zwangere vrouwen en hun partners	1.9.2005			1,45		3,01
- uitbreiding van de gratis tandverzorging voor de kinderen van 0 tot 12 jaar	1.9.2005			2,79		8,37
- toelage voor een burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering voor bepaalde groepen geneesheren	1.10.2005			3,01		12,00
- rationalisering van de ziekenhuispediatrie	1.10.2005			0,33		1,30
- tussenkomst in de loonlast van personeel aangeworven via het Interdepartementeel Budgettair Fonds	1.10.2005			3,24		12,94
- afschrijvingen van de investeringen voor uitrusting	1.10.2005			4,08		12,26
- toename van de financiering van de Sp-diensten	1.10.2005			1,03		4,13
- gedeeltelijke tenlasteneming van de baremieke anciënniteit van het personeel om verdere onderfinanciering te voorkomen	1.10.2005			4,17		16,17
- pediatrie in ziekenhuizen	1.2.2006				2,44	
- geriatrie	1.2.2006				0,84	
- spoedartsen	1.2.2006				11,00	
- chronische pijn	1.2.2006				0,60	
- kinderpsychiaters	1.2.2006				2,75	
- technische permanentie in de ziekenhuizen	1.4.2006				9,00	
- NMR	1.7.2006				7,40	
- toezicht Sp-bedden					0,97	
- gynaecologie-verloskunde					0,97	
- actieprogramma voor de ontwikkeling van de huisartsgeneeskunde waarvan zorgtraject (8 miljoen EUR) en impulsfonds voor de huisartsgeneeskunde (5 miljoen EUR)					57,70	
- terugbetaling herceptine					21,00	
2. Invaliditeit						
- forfaitaire uitkering voor hulp aan derden vanaf de 4de maand ongeschiktheid	2002	5,09				
- verhoging van de uitkeringen voor alleenstaande invaliden: berekening van de uitkeringen op basis van een percentage van 50 % in plaats van 45 % en minima verhoogd met 1 %	1.1.2003	14,89				

(vervolg)

Sociale correcties	Van kracht	Raming van de uitgaven				Jaarlijkse kost
		2003	2004	2005	2006	
- verbetering van de historische ongerijmdheid voor de uitkeringsplafonds voor alleenstaande invaliden of met personen ten laste	1.4.2004		1,12			2,70
- toegestane inkomsten van de partner van het invalide gezinshoofd	1.7.2004		6,75			13,50
- verhoging van de minima met 1 % voor onregelmatige werknemers	1.10.2004		0,43			1,72
- welvaartsaanpassing van de plafonds met 2 %	1.1.2005			0,30		0,30
- welvaartsaanpassing met 2 % van de uitkeringen die voor de eerste keer gestort zijn in 1997 of voordien	1.9.2005			7,40		22,30
- beroepsherinschakeling na invaliditeit	2005			1,50		1,50
- hulp van derde voor alleenstaande invaliden	1.1.2006				0,40	0,40
- welvaartsaanpassing met 2 % van de uitkeringen die voor de eerste keer gestort zijn in 1998	1.9.2006				1,83	5,49
- verhoging van de minima met 1 %	1.10.2006				0,20	1,20
3. Arbeidsongeschiktheid						
- aanpassing van de uitkering voor arbeidsongeschiktheid aan het bedrag van de werkloosheidsuitkering wanneer deze hoger ligt	1.1.2003	1,90				
- invoering van minimumbedragen voor de periode van arbeidsongeschiktheid	1.1.2003	14,90				
- stijging van het ZIV-plafond	1.1.2005			1,00		1,00
4. Moederschap						
- aanpassing van de uitkering voor arbeidsongeschiktheid aan het bedrag van de werkloosheidsuitkering wanneer deze hoger ligt	1.1.2003	1,20				
- verlenging moederschapsrust indien verlengde ziekenhuisopname van de pasgeborene	1.7.2004		2,00			4,00
- uitbreiding van het verplichte moederschapsverlof in geval van meerling	1.7.2004		0,35			0,70
- verlenging van het adoptieverlof naar 4 of 6 weken	1.7.2004		0,20			0,40
5. Werkloosheid						
- toekenning van een verhoogde activering ten voordele van langdurige inactieven die aangeworven worden door de lokale besturen om de veiligheid te waarborgen (terreinbrigades)	1.1.2003	0,85				
- financiële compensatie voor erkende onthaalmoeders voor onvolledige tewerkstelling	1.4.2003	5,31				11,14

(vervolg)

Sociale correcties	Van kracht	Raming van de uitgaven				Jaarlijkse kost
		2003	2004	2005	2006	
- het specifiek stelsel van werkloosheidsuitkeringen na prestaties in een beschutte werkplaats wordt geschrapt; voor nieuwe aanvragen is het algemeen stelsel van toepassing	1.7.2003	2,92				5,84
- het systeem van de wachtuitkeringen wordt in overeenstemming gebracht met de Europese regels voor de jongeren die in het buitenland gestudeerd hebben	1.7.2003	0,40				0,80
- verhoging met 5 % van de uitkering in geval van tijdelijke werkloosheid (uitvoering van het interprofessioneel akkoord 2003/2004)	1.7.2003	25,39				50,78
- toegestane inkomsten van de partner van het werkloze gezinshoofd	1.7.2004		5,00			10,00
- verhoging met 1 % van de wachtuitkeringen tussen 21 en 25 jaar	1.10.2004		0,45			
- verhoging met 1 % van de wachtuitkeringen tussen 21 en 25 jaar	1.1.2006				0,45	
- herstructurering van de RVA-uitkeringen-kostprijs van de werknemers					9,00	
- onmiddellijke toekenning van de werkhervattingstoelage voor de oudere werklozen					2,00	
- gedurende 9 jaar, gelijkstelling van een nieuwe werkloosheidsperiode aan een beroepsactiviteit voor de nog oudere werklozen die een beroepsactiviteit als zelfstandige opgestart hebben					0,33	
6. Pensioenen						
- verhoging van de grens voor de berekening van het pensioen voor de jaren na 2000		0,03				
- toekenning van vakantiegeld tijdens het eerste jaar van het pensioen aan werkloze grensarbeiders die in België stempelden		0,14				
- aanpassing aan de welvaart met 1 % voor de pensioenen ingegaan vóór 1993 en met 2 % voor de pensioenen ingegaan in 1993	1.1.2003	82,98				
- aanpassing met 2 % voor de pensioenen ingegaan in 1994 en 1995	1.1.2003	25,66				
- verhoging van het minimum pensioenbedrag en het recht op het gewaarborgd minimum voor de gepensioneerden die een gemengde loopbaan hebben gehad, van zodra de duur van de activiteit 2/3de van een loopbaan bedraagt	1.4.2003	59,40				79,30

(vervolg)

Sociale correcties	Van kracht	Raming van de uitgaven				Jaarlijkse kost
		2003	2004	2005	2006	
- uitbreiding van de grenzen voor toegelaten arbeid na de wettelijke pensioenleeftijd	1.1.2004		3,63			3,63
- verhoging van de pensioenen die ingegaan zijn in 1996	1.4.2004		9,20			12,30
- welvaartsaanpassing met 2 % voor de pensioenen die ingegaan zijn in 1997	1.9.2005			3,97		11,91
- toeslag voor gemengde loopbaan	1.12.2005			0,62		7,44
- verhoging van het plafond dat de cumulatie van een beroepsactiviteit met een op de wettelijke leeftijd genomen pensioen toelaat					3,04	
- welvaartsaanpassing met 2 % voor de pensioenen die ingegaan zijn in 1998 en 1999	1.9.2006				7,90	23,70
7. Tijdskrediet						
- herziening van het ouderschapsverlof (herwaardering van de bedragen)	1.7.2005			8,20		18,40
- volstrekt recht voor de werknemers ouder dan 55 jaar op 1/5 tijdskrediet					2,00	
- de werknemers die in dienst worden genomen na de leeftijd van 55 jaar openen na een jaar een recht op tijdskrediet					2,00	
8. Gezinsbijslag						
- hervorming van de verhoogde gezinsbijslag voor kinderen met een handicap	1.1.2003	6,00				7,90
- gelijke behandeling voor de inkomsten uit arbeid en de sociale uitkeringen van de partner voor de toekenning van sociale supplementen	1.1.2005			2,65		2,65
- herwaardering van de supplementen voor kinderen met een handicap (en enveloppe Oostende)	1.1.2006				6,97	
- schoolpremie	1.9.2006				63,92	
9. Arbeidsongevallen						
- het loonplafond wordt opgetrokken tot het niveau van de ziekte- en invaliditeitsverzekering	1.4.2004		0,75			1,00
- welvaartsaanpassing van de plafonds met 2 %	1.1.2005			0,60		0,60
- welvaartsaanpassing met 2 % voor de uitkeringen die voor de eerste keer gestort zijn in 1997 of voordien	1.9.2005			1,38		4,14
- beroepsherinschakeling	2005			0,50		0,50
- welvaartsaanpassing met 2 % van de uitkeringen die voor de eerste keer gestort zijn in 1998	1.9.2006				0,03	0,09

(vervolg)

Sociale correcties	Van kracht	Raming van de uitgaven				Jaarlijkse kost
		2003	2004	2005	2006	
10. Beroepsziekten						
- het loonplafond wordt opgetrokken tot het niveau van de ziekte- en invaliditeitsverzekering	1.4.2004		0,75			2,78
- aanpassing van de wet			0,65			0,65
- tenlasteneming van één bijkomende week voor zwangere vrouwen ten gevolge van de reorganisatie van het moederschapsverlof	1.7.2004		0,38			0,75
- welvaartsaanpassing van de plafonds met 2 %	1.1.2005			0,60		0,60
- welvaartsaanpassing met 2 % voor de uitkeringen die voor de eerste keer gestort zijn in 1997 of voordien	1.9.2005			1,41		4,23
- pilootproject preventie rugaandoeningen	1.7.2005			2,00		4,00
- welvaartsaanpassing met 2 % van de uitkeringen die voor de eerste keer gestort zijn in 1998	1.9.2006				0,09	0,27

2. Sociale correcties - zelfstandigen (miljoen euro)

Sociale correcties	Van kracht	Raming van de uitgaven				Jaarlijkse kost
		2003	2004	2005	2006	
1. Geneeskundige verzorging (*)						
- integratie van de kleine risico's in de verplichte verzekering voor de nieuwe zelfstandigen en de behoeftige gepensioneerden	1.7.2006				15,34	
- toevoeging van 4 weesgeneesmiddelen aan de lijst "grote risico's"					2,29	
- herverzekering (**) van de remgelden voor de tandheelkundige zorgen voor kinderen jonger dan 12 jaar					1,15	
- uitbreiding van de algemene regeling met de zelfstandigen die genieten van een collectieve schuldenregeling					0,23	
2. Pensioenen						
- verhoging van het plafond voor de berekening van de pensioenen	2002	0,03				
- aanpassing aan de welvaart met 1 % voor de pensioenen ingegaan vóór 1993 en met 2 % voor de pensioenen ingegaan in 1993	1.1.2003	13,19				
- aanpassing met 2 % voor de pensioenen ingegaan in 1994 en 1995	1.1.2003	2,81				
- afschaffing penaliserende in geval van vervroegde pensionering		0,42				
- verhoging van het minimum pensioenbedrag en het recht op het gewaarborgd minimum voor de gepensioneerden die een gemengde loopbaan hebben gehad, van zodra de duur van de activiteit 2/3de van een volledige loopbaan bedraagt	1.4.2003	44,02				66,03
- uitbreiding van de grenzen voor toegelaten arbeid na de wettelijke pensioenleeftijd	1.1.2004		1,08			
- verhoging van de pensioenen die ingegaan zijn in 1996	1.4.2004		0,90			
- stijging met 30 euro per jaar van het gewaarborgd minimumpensioen voor de zelfstandigen vanaf september 2004 en dit tot 2007	1.9.2004		21,16			63,49

(*) De maatregelen voor 2003, 2004, 2005 en 2006 inzake geneeskundige verzorging, worden beschreven in het gedeelte met betrekking tot het stelsel van de werknemers; de verdeling van de bedragen tussen het stelsel van de werknemers en het stelsel van de zelfstandigen is nog niet doorgevoerd.

(**) Tenlasteneming van de remgelden door de verzekering.

(vervolg)

Sociale correcties	Van kracht	Raming van de uitgaven				Jaarlijkse kost
		2003	2004	2005	2006	
- stijging met 30 euro per jaar van het gewaarborgd minimumpensioen voor de zelfstandigen vanaf september 2004 en dit tot 2007	1.12.2005			5,29		63,49
- stijging met 30 euro per jaar van het gewaarborgd minimumpensioen voor de zelfstandigen vanaf september 2004 en dit tot 2007	1.12.2006				4,99	59,90
- verhoging van het plafond dat een cumulatie toelaat van een pensioen en arbeid na de wettelijke pensioenleeftijd					0,20	
3. Uitkeringen						
- officiële erkenning van de arbeid verricht door de echtgenoten-helpers in de zaak van hun zelfstandige partner door de toekenning van een eigen sociaal en fiscaal statuut	1.1.2003	5,04				
- het optrekken van de invaliditeitsuitkeringen van de zelfstandigen die hun zaak stopgezet hebben					11,33	
- hulp van derde voor alleenstaande invaliden	1.1.2006				0,45	0,45
- adoptieverlof					0,05	0,10
4. Moederschap						
- verdubbeling van het moederschapverlof van 3 naar 6 weken en verdubbelde uitkering, toekenning van een bijkomende week in geval zwanger van meerling	1.1.2003	4,80				
5. Gezinsbijslag						
- hervorming van de verhoogde kinderbijslag voor kinderen met een handicap	1.1.2003	0,60				
- herwaardering van de supplementen voor kinderen met een handicap (en enveloppe Oostende)					2,00	
- schoolpremie	1.9.2006				7,44	
6. Diversen						
- dienstencheques moederschap	1.1.2006				3,50	3,50
- dienstencheques adoptie	1.7.2006				0,07	0,15

3. Sociale correcties - sociale bijstand (miljoen euro)^(*)

Sociale correcties	Van kracht	Raming van de uitgaven				Jaarlijkse kost
		2003	2004	2005	2006	
1. IGO						
- toekenning van het verhoogde basisbedrag aan de gerechtigden op een IGO die bij hun kinderen wonen	1.4.2004		1,33			1,92
- de gerechtigden die in gemeenschap leven worden als alleenstaanden beschouwd en niet meer als samenwonenden	1.4.2004		0,39			1,92
- verhoging van het basisbedrag met 10 euro per maand	1.9.2004 1.12.2005		2,50	0,97		11,70 11,70
- verhoging van het basisbedrag met 60 EUR per maand	1.12.2006				4,62	55,44
2. Tegemoetkomingen aan personen met een handicap						
- inkrimping van de vermindering met 2/3 van de uitkering voor bejaarden die verblijven in een instelling	1.1.2003	6,19				
- prijs van de arbeid	1.1.2003	12,19				
- het verhogen van de inkomensaf trek voor de toekenning van de uitkeringen aan bejaarden tot het niveau van het minimumpensioen van de werknemers	1.1.2003	46,39				
- stijging met 1 %	1.10.2004		0,83			4,96
- verhoging van de inkomens- vervangende uitkering	1.10.2006				1,24	
3. Leefloon						
- huurwaarborgen	1.4.2004		0,36			0,49
- begeleidingsmaatregelen in het bedrijf	1.4.2004		2,81			3,75
- vestigingspremie voor de daklozen	1.4.2004		1,90			2,53
- stijging met 1 %	1.10.2004		0,84			3,35
- verhoging met 1 %	1.10.2006				0,36	4,32
4. Maatschappelijke dienstverlening						
- stijging met 1 %	1.10.2004		0,59			3,58
- verbetering van de opvang van niet-begeleide minderjarigen	1.1.2005			1,44		1,44
- verhoging met 1 %	1.10.2006				0,30	3,65

(*) Budgettaire bedragen van het jaar waarin de maatregel ingevoerd is; de laatste kolom geeft de kost voor een volledig jaar.